

INSECTES INVESTIGACIÓ

En alerta pel mosquit tigre

Una plataforma científica detecta per primera vegada en algunes comarques lleidatanes la presència d'aquest insecte, transmissor de malalties || Gràcies a observacions de veïns de Lleida i Tàrrrega

R. RÍOS

LLEIDA | Molt hem sentit a parlar del mosquit tigre, però fins fa ben poc als lleidatans ens quedava lluny. Tant com quilòmetres hi ha fins al litoral mediterrani, que és on aquest insecte, una de les cent pitjors espècies invasores del món pel seu gran potencial de colonització de noves àrees, està més assentat. Però l'alerta ja ha arribat a Ponent. És que l'any passat (onze anys després d'arribar a Espa-

nya, concretament a Sant Cugat del Valles) es va confirmar la seua presència a les comarques lleidatanes, després que el 2008 Agricultura el detectés per primera vegada a Maials. Probablement va arribar a través de l'Eix Transversal, l'A-2 o l'AP-2 i amb cotxe, ja que és una espècie que se sent atreta pel CO₂. Va ser la plataforma científica Mosquito Alert, que gestiona milers de dades d'observacions ciutadanes, la que va posar el

focus a Lleida i Tàrrrega. D'allà van arribar quatre alertes de veïns, amb fotos, que van permetre als científics d'aquesta iniciativa i als seus col·laboradors

ARRIBADA

Els experts creuen que a Ponent ha arribat a través dels cotxes per l'Eix, l'autovia o l'autopista

corroborar la seua existència a Ponent. "És un mosquit que es mou molt poc al llarg de la seua vida, uns 500 metres, de manera que imagina la quantitat de recursos que necessitaríem per posar-los trampes pertot arreu. Per això confiem en la gent que és al territori", explica Aitana Oltra, coordinadora científica de Mosquito Alert.

És que cal estar alerta, perquè la *perillositat* d'aquesta espècie tigre rau en el fet que

pot ser vector de malalties com el dengue, el chikungunya o el Zika. "Perquè es produeixi una transmissió autòctona (de la qual no hi ha constància a Espanya), han de donar-se el mosquit i la malaltia. Però el risc aquí és molt baix", reconeix Oltra. Però, com que val més prevenir que curar, la mirada està actualment posada a minimitzar la població d'aquests insectes tot evitant crear zones on puguin criar.

CONSELLS

La prevenció

■ La mesura més important de totes contra el mosquit tigre és la prevenció, de manera que cal eliminar o protegir tots aquells llocs que podrien ser ideals per a la cria d'aquest insecte, tenint en compte que tan sols necessiten un recipient amb aigua de la mida del tap d'una botella.

En terrasses

■ L'objectiu és evitar que s'acumuli aigua en recipients a l'exterior, com galledes, testos, plats de menjar dels animals, plàstics, joguets o mobiliari d'exterior, buidant-los i girant-los. També és recomanable renovar, dos vegades per setmana, l'aigua d'arqueres dels embornals o desaiques.

En jardins

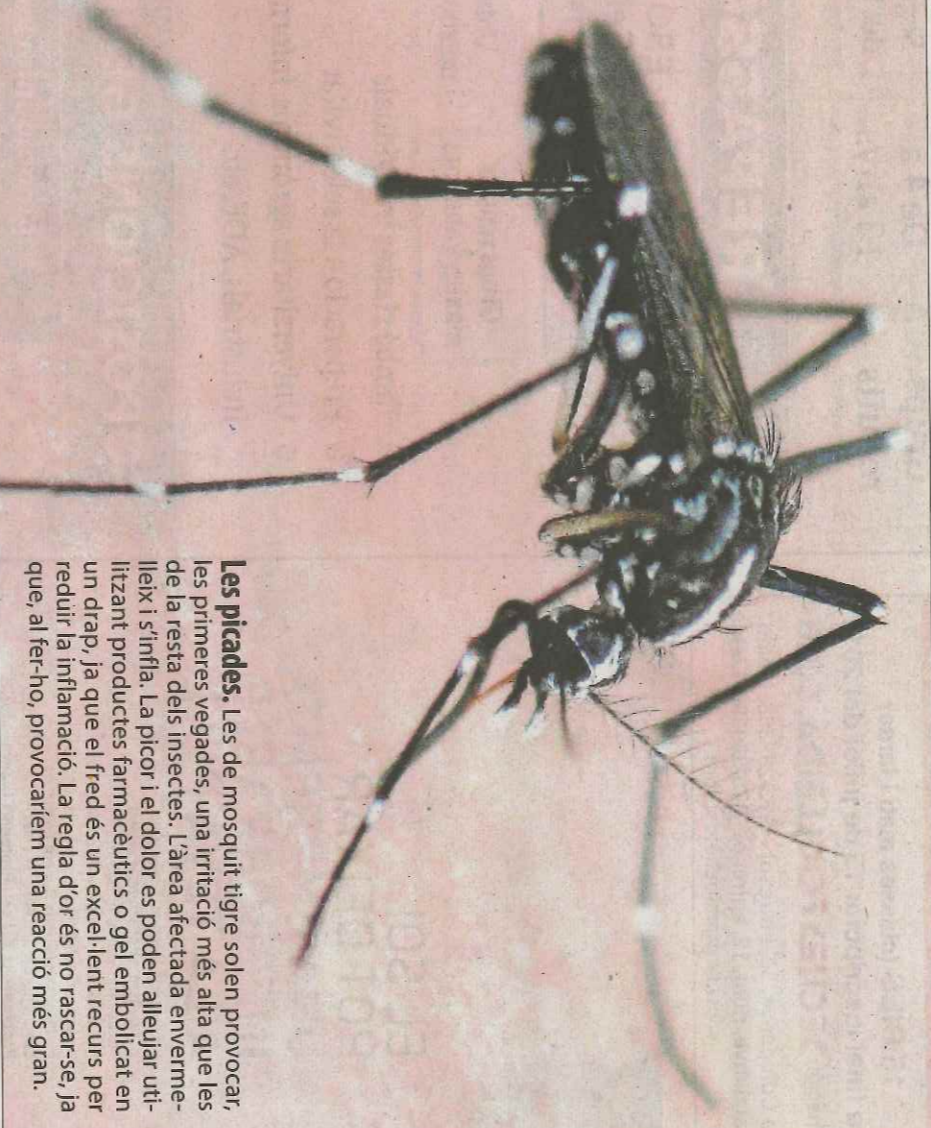
■ Els consells anteriors també s'han d'aplicar als jardins, però, a més, en aquestes zones, també es recomana tapar els forats dels troncs d'arbres amb sorra i netejar les restes de fullaraca a les zones de drenatge o als desaiques per evitar que s'hi acumuli aigua.

EL MOSQUIT TIGRE

Què és. El mosquit tigre (*Aedes albopictus*) és un mosquit invasor (una de les cent pitjors espècies del món pel seu gran potencial de colonitzar noves àrees i d'adaptar-se) i vector de malalties com el dengue, el chikungunya o el Zika. Prové del sud-est asiàtic.

Quan i com va arribar. A Espanya es va detectar per primera vegada el 2004, a prop de Barcelona, i actualment es coneix la seua presència especialment a la costa mediterrània, on és molt abundant. Es creu que a Catalunya va arribar a través del transport de mercaderies o dels cotxes, tenint en compte que els pneumàtics en un lloc on s'acumula aigua sense saber-ho.

On habita. Viu principalment en zones urbanes, on cria en recipients petits amb aigua estancada.

MOSQUITO ALERT

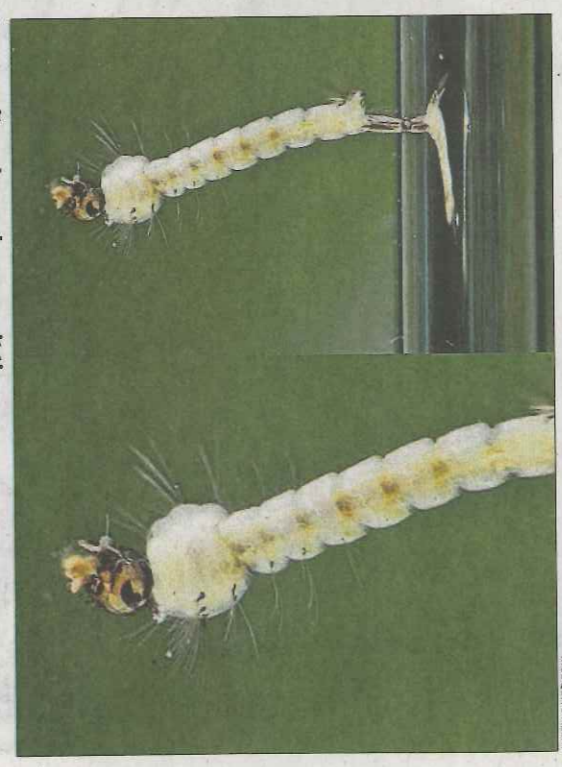
Les picades. Les de mosquit tigre solen provocar, les primeres vegades, una irritació més alta que les de la resta dels insectes. L'àrea afectada envormenta lleix i s'infla. La picor i el dolor es poden alleujar utilitzant productes farmacèutics o gel embolicat en un drap, ja que el fred és un excel·lent recurs per reduir la inflamació. La regla d'or és no rascar-se, ja que, al fer-ho, provocariem una reacció més gran.

TECNOLOGIA CONTRA EL MOSQUIT TIGRE

Una aplicació de mòbil per comptar amb la col·laboració ciutadana

■ La plataforma Mosquito Alert va crear el 2013 una aplicació gratuïta per a mòbil (que porta el mateix nom) per facilitar la participació ciutadana. Així, qualsevol persona pot enviar observacions d'aquests insectes o d'un dels seus llocs de cria i adjuntar una foto perquè els experts ho verifiquin. Amb aquestes dades es confecciona un ma-

pa que s'utilitza per investigar i controlar aquests insectes. D'aquesta forma es crea un sistema d'alerta participatiu que permet millorar la gestió d'aquestes espècies i minimitzar el risc de transmissió de malalties. Els usuaris d'Android poden descarregar-la a la Play Store i els d'iOS, una versió més antiga, *Tigatapp*, que s'actualitzarà ben aviat.

MOSQUITO ALERT

Imatge d'una larva de mosquit tigre.